

CLORIS EN CLORINDE DOOR NANNIE VAN WEHL

Door deze liefde treurt
De tortelduif, gescheurd
Van haar bemindend tortel.

Rei der Burgzaten uit Gijbregt van Amstel

Die schoone rei begint:

Waar werd oprechter trouw,
dan tusschen man en vrouw
ter wereld ooit gevonden?

Onlangs hadden we: eenige huisvaders, eenige huismoeders, een geanimeerd gesprek over dienstpessoeneel. Vooral over dienstpessoeneel buiten. Hoe dat vroeger altijd vanzelf aanwezig was: de dochter van den koetsier werd keukenmeisje hij de freule van de Zate, of van het Kasteel. De zoon van den tuinman werd natuurlijk tuinman bij den Jonker, toen die trouwde. De generaties der notabelen van een dorp volgden elkaar op, evenzoo de generaties der dienende geesten. Zoodat de grootvaders bij de grootvaders, hun kleinzonen weer bij de kleinzonen en de dochters weer bij de dochters dienden, alles vanzelf.

Hier en daar bestaat die rustige en schoone opvolging nog wel. Doch overigens is ze leelijk verstoord en moeten de dochters van haar, die op het groote buiten gediend heeft, het zoeken bij de nieuwe huitenmensen. Want het groote huiten kon niet langer in stand gehouden worden; de familie bezweek onder alle lasten, steeds op elkaar gestapeld. Nu is het verkaveld. Vele villaatjes staan, waar eens één schoone huizinge was; de familie is naar de stad verhuisd op een flat, of naar het buitenland. En de zonen kunnen nu niet meer bij de zonen dienen, maar zijn, meest werklooze, koetsiers, tuinlui, oppassers. Wij, babbelaars rond de theetafel, verwonderden ons over onszelf, dat we toch, bij alle klachten over huispersoneel, zoo weinig aan mannelijk huispersoneel dachten. En daar kwam mijn man ineens los met een lofredde op den oppasser, die zijn eerste schreden had geleid. Vele jaren lang had ik over dien goeden genius gehoord. Vooral in de jaren, dat onze kinderen klein waren, en ze wel eens toevertrouwd werden aan een spichtig klein dienstmeisje, het kleinste dienstmeisje, dat ooit een verpleegsterslinnen japonnetje met een wit schortje had gedragen. Ze had twee sprietje

vlechtjes, liep als de wind op lusteren pantoffeltjes en was voor de kinderen overal tegelijk. Dan vergeleek mijn man lachend dat ietsje met den stoeren kerel, die de naam Hugo had gedragen en die op hem, zijn hroertje en zijn zusjes had gepast.

Er was veel op hem te passen geweest. Want de tuin was groot, en overal lokte het water de kinderen, overal was de dreiging van het water voor de moeder, die veel werk in haar groot en druk gezin had. De achtertuin uit, door een gat in de meidoornheg, en je kwam terecht op de bazalten glooiing van de breede stroom, die pas aan de horizon weer land toonde. Opzij: een breede sloot. Van voren: het grootste gevaar. Want het weggetje over de bovenrand van de sluisdeuren noodde en beloofde zelfs veiligheid. Er waren toch hekken op die bovenrand geplant? Doch de groote menschen ijsden, als ze aan die hekken en aan de kinderen dachten. Want hoe gemakkelijk konden die door de veel te groote openingen tusschen de staven vallen en verloren gaan in de diepe sluiskolken.

Dus, Hugo moest helpen oppassen en hij deed dat trouw. Hij bepaalde zich niet tot oppassen alleen: hij voedde op, hij onderrichtte de jeugd in velerlei kundigheden en drilde ze terdege. Hugo leerde mijn man schaatsenrijden. Drie jaar was de pupil. Hugo zette hem op een stoel bij de kachel, bond hem zijn schaatsjes aan, droeg hem onder de armen de tuin door naar het slootje en de les begon. Met zóóveel succes, dat onze zoon, die reeds triomfen op het ijs heeft gevierd, wat grootsch is op zijn vader en diens oerkrachtige slag en ongewone snelheid. Al kun je goed zien, dat de leermeester een polderman is geweest, die de slag van zijn pupil de onverzettelijkheid en de uitbeelding gaf van die eens polderjongens.

Toen werd het tijd om zwemmen te leeren. In een waterland als waar de familie gevestigd was, leer je dat nooit vroeg genoeg. De pupil werd met al zijn vier jaren te water gegooid. Een stok met een dwarslat werd hem voorgehouden, maar net zóó, dat hij zonder noodzaak er niet bij kon. En dan: uitslaan! uitslaan! „Uitslaan of verzuipen!” Alweer met allerbeste en zich handhavende resultaten.

„Het huis aan het water”

„De tuin”

Toen moest de pupil naar school. Eerst naar de bewaarschool. Daar moest Hugo weer aan te pas komen. Moeder had geen tijd en de weg voerde over het smalle weggetje op de bovenkant van de sluisdeuren, tusschen de hekken door, die geen hekken waren. En verderop leerden overal slooten en grachtjes. Deze taak was voor Hugo zwaarder dan de twee vorige bij elkaar. Want zijn pupil kon op school niet aarden. Een kind was onder de wijde hemel vandaan uit de zuivere lucht, uit de groote tuin vol heerlijkheden, achter de hengel vandaan, want Hugo leerde hem nu visschen, weggehaald en in een bedompt schoolje neergezet. Hoe zou het hebben kunnen aarden? Nèt was Hugo, behalve kinderoppasser ook factotum, bezig de heg te smoeien of boomen te plukken - daar kwam het kweckelingetje aan met den kleinen jongen, die het een of ander kwaaltje te baat had genomen. Vooral „pijn in de buik” was zeer gewild.

Dan maar een uurtje bekomen. En dan Hugo's basstem: „Kom broertje, nog eens geprobeerd?”

Gewillig en doodkalm probeerde broertje nog eens. Even later stond hij even doodkalm weer voor Hugo's verschrikte oogen, aan de hand van het kweckelingetje. Zoodat de historie morgens heeft opgeteekend, waarop Hugo tot drie keer toe het pupilletje naar school heeft gebracht.

Die morgens vielen meest in de tijd, dat er aan het water of in de tuin wat moois te beleven viel. Er zou een mooi Engelsch jacht binnen komen. Of de meien bloeiden zoo volop, witte meien, roode meien. Of het pijpkruid, het toeterlof, zei Hugo, was op zijn best en Hugo kon er fluitjes van maken, waar Pan met vreugde op zou gespeeld hebben, dansend over de grazige hellingen van het glacis, of zich verschuilend in het boschje seringen. Het kon ook zijn, dat de kalmoes rijp was. Hugo leerde zijn pupil goed het onderscheid tusschen kalmoes en waterscheerling. En broertje huiverde. Stel je voor, waterscheerling! Neen, ondanks de zeer vele buikpijn op school had broertje het leven toch zeer lief en hield goed kalmoes en waterscheerling uit elkaar.

Later, toen werd Hugo een hartsvriend, een levenskameraad. Hij leidde de jongens tot gewiekste en onvervaard zeilers op. Hij tuigde de zeilboot op en proviandeerde ze voor een heele dag. Of hij deed een goed woordje bij Vader, dat ze toch de roeiboot hebben mochten en alleen het groote water op mochten! Hun slag was goed, ze kenden het vaarwater al aardig, laat die twee maar gerust betijen! Hij, Hugo, stond er voor in! En dan gaf Vader toe en het heeft hem nooit berouwd. Te vroeg moesten de jongens het ouderlijk huis verlaten. Tusschen zooveel water en dammetjes lagen geen verdere mogelijkheden tot onderwijs dan de bewaarschool en de lagere school. Als de zonen des huizes dan Zaterdags op hun hooge ficten weer aan kwamen zetten, was Hugo al even blij als Vader en Moeder. Vaak gingen ze hem 's Zondagsmiddags opzoeken in zijn klein, proper huis aan het kanaal. Daar woonde hij met zijn vrouw en zijn eigen jongens, die hij al net zoo vroeg de vele kundigheden had bijgebracht. Daar lag zijn landje en zijn boomgaard, daar weidde zijn geit en sprongen zijn konijnen over elkaar heen in hun nauwe, onfrissche hokjes.

Dat alles kreeg ik weer frisch en opnieuw boeiend te hooren, toen weer eens de lof van den oppasser was gezongen. Nu was de goede Hugo onderdehand oud, heel oud geworden. Sedert drie jaar was Hugo, en dan

DE MUURBLOEM

**KUN/THANDEL
PIETER V. GELDER
/ OUDE / T. BAYO
TE HAARLEM**

natuurlijk vanzelfsprekend zijn vrouw, in een verrukkelijk oord voor oude lieden. Wel lag het een heel eind van zijn dorp af, die kleine dorpen kunnen zich niet stuk voor stuk de weelde van een oudeliedenhuis veroorloven en als ze dan botje bij botje doen, vinden ze met hun allen wel de een of andere liefelijke buitenplaats, die ze een liefelijke naam geven: Vredeheim, of Westerlicht, of Avondrust. Toevallig kenden wij de plaats en wisten, dat het een waar paradijs was, waar de koekoeken riepen in het voorjaar, van de vroege lente tot ver in de voorzomer, waar de slootkanten heele kussens goudgele dotterbloemen droegen en het wilgen- en elzenbosch menig rustig en beschaduwde plekje bood. We hadden al vaak tegen elkaar gezegd: „Nu moeten we Hugo eens op gaan zoeken.” Want hij was méér in onze buurt gekomen. Het liefelijke verblijf lag dichterbij ons dan het huisje aan het kanaal. Hoe gaat het dan in het drukke leven? Het was er niet van gekomen.

Daar, ineens, vlak na de gloeiende peroratie van mijn man over Hugo in het bijzonder, en den oppasser, mannelijke hulp-in-huis in het algemeen, kregen we het

**VILLAPARK
MARLOT**

**INLICHTINGEN BETR. BOUWGROND
DIENST S. EN V V SPEJKSTR 75
DEN HAAG**

STEL
333850

**De MILLIONNAIR's
CIGARETTE
VOOR IEDEREEN**

2c

ROTHMAN Ltd.
London

PALL MALL
Goudgele, Zonrijpe
Virginia

Import - Alvana - Den Haag

doodsbericht van Hugo. Natuurlijk zelfverwijft. En ineens het plan: „Aanstaande Zondag gaan we naar zijn weduwe. Schandelijk, dat we Hugo tevergeefs hebben laten wachten. Nu zullen we eerlijk gaan zeggen, hoe het ons spijt. Haar probeeren te troosten door haar te zeggen, hoeveel we van Hugo gehouden hebben. Hoe hij nog voor ons leeft en hoe vaak we nog over hem praten.”

Die Zondag deden we het heusch. Met een boot en een bus berieken we het heerlijke oord. Tegen een rouwbezoek zie je altijd op, vooral, als je een kwaad geweten hebt. We stelden samen vast, dat het nog te vroeg in de middag was om aan de groote villa aan te bellen. We veronderstelden, dat niemand het ons zou kwalijk nemen, als we wat in het ruime park rondom de villa gingen wandelen. We hadden het lustoord gekend in vroegere staat, toen het slechts enkelen en niet zoovelen tot vreugde was. En we hielden bespiegelingen over dat heerlijke inzicht van tegenwoordig, dat oude menschen naar buiten brengt. Voor Hugo was het natuurlijk de eenige oplossing geweest. Hoe zou hij hebben kunnen aarden, zonder de elzeboschjes, zonder de behloemde slootkanten van de diepliggende polder-slooten, zonder de koekoeken in het voorjaar, het scheren van de zwaluwen in de zomer?

We genoten volop van de schoonheid van het polder-landschap en de polderbosschages, die ons verborgen

INTERIEUR LANDHUIS!

Particulier wenscht 'n nieuw gebouwd landhuis eenvoudig, modern, maar smaakvol te meubileren en te stoffeeren. Hij ontvangt daartoe gaarne van hen, die hierin werkzaam zijn, adres en indien mogelijk opgave, waar gelovende interieurs kunnen worden of zijn te bezichtigen.

Brieven onder no. 1344, Adm. „Het Landhuis“, Klokhuisplein 5, Haarlem.

voor de groote villa. Als kinderen stelden we het zware oogenblik, om schuld bewust voor Hugo's weduwe te verschijnen, uit. Het heeft zoo doodstil en verlaten in de elzeboschjes. Natuurlijk sliep alles in het Rusthuis. Zoo tegen drieën konden we natuurlijk pas terecht.

Toen we eenig gerucht hoorden van deuren, die geopend werden, vatten we moed en zochten door de bosschages het laantje, dat in de groote, open gehouden tuin recht voor het gebouw uitkwam.

Ja, de middagrust was voorbij. Een enkele oude zat zich al in het zonnetje op een bank te koesteren. Vele oudjes waren bijeen in de geweldig groote serre, waar we menig heerlijk uur hadden doorgebracht, vroeger. We waren het doelwit van aller oogen. Bezoek was een heele afleiding voor hen allen. We belden en begonnen de Directrice te spreken te vragen, toen een verpleegster ons had opengedaan. Aldus hadden we afgesproken. Het kon toch, dat Hugo's weduwe te zeer geschokt was om bezoek te ontvangen! In een keurige wachtkamer kwam de Directrice bij ons. Mijn man stelde zich voor. Zei iets omtrent de innige betrekking tusschen zijn familie, tusschen hem en Hugo Vroeg-in-de-Wei. Dat het hem zoo speet, dat hij Hugo niet meer aantrof. Maar dat we nu Vrouw Vroeg-in-de-Wei wilden condoleeren.

Daar sprak de Directrice verwonderd: „Maar weet U dan niet, dat Vrouw Vroeg-in-de-Wei hier nooit geweest is?”

Neen, dat was net of de bliksem insloeg. Dat was, of je een krachtig ijskoud stortbad kreeg. „Vrouw Vroeg-in-de-Wei hier nooit geweest?” vroeg mijn man stom verbaasd. „Hugo is toch drie jaar hier geweest . . .”

„Zeker, maar zijn vrouw verkoos hier niet mee te komen. Hugo begon wat te sukkelde, dan eens op bed, dan weer eruit. Haar krachten lieten niet toe om hem te verplegen. De dokter ried de kinderen zeer aan, hen beiden naar hier te brengen. Hugo wou dadelijk, hij kende het hier en wist, hoe heerlijk de oudjes hier in de zon kunnen zitten en wandelingetjes maken. Maar zijn vrouw wou niet. Ze was er niet toe te bewegen. Nooit kregen ze haar uit haar huis, zei ze. „Want wie zou er dan iedere Vrijdag visch bakken voor haar getrouwde kinderen?” Nu, toen is Hugo alleen gekomen. Hij heeft het hier erg naar zijn zin gehad. Vrouw Vroeg-in-de-Wei is hem zelfs geen enkele maal komen opzoeken. Niet eens met zijn begrafenis is ze hier geweest. Ze moet toch nog heel flink zijn, vertelden de kinderen. Nog iedere Vrijdag bakt ze visch voor allemaal. De bus, waar U mee gekomen bent, rijdt nog een vol uur verder, tot het kanaal, tot vlak bij Hugo's huisje. Dus als U soms het condoleance-bezoek toch nog brengen wilt?”

Neen, daar hadden we geen zin meer in. We vroegen, of we nog wat in de bosschages en aan de vijver met de waterlelies mochten blijven.

„Zeker!” zei de Directrice. „Aan die vijver zat Hugo zoo graag.”

Toen namen we afscheid van de vriendelijke dame. We begonnen onze tweede wandeling door de tuin en het bosch in een verdwaasd stilzwijgen. Zoo in de staat van natgegaten poedels. We gingen op een bankje aan de vijver zitten. En probeerden het uit te denken. Van het eiland af kwam het heerlijke roepen van de koekoek, als de stem van lente en voorzomer zelf. Wij zaten daar op het bankje, zooals vijf-en-twintig jaar geleden.

Zou het ooit kunnen zijn, uit vrije wil en beweging: Ik hier, hij daar?

LETS APARTS VOOR
TUIN EN KAS
vindt U in onze
fraai geillustreerde
prijscourant
n.v.
H. CARI
HAARLEM

HET LANDHUIS

Wat zou er in Hugo omgegaan zijn, als hij op het bankje aan de vijver had gezeten en naar de waterliedjes had getuurd. Hij hier, zij daar.

De blauwe lucht, de gouden zon, de wuivende wilgen, de ruischende populieren gaven ons nog dezelfde vreugde als een kwart eeuw geleden. We bleven zitten tot we, mede door hun invloed, wat van de schrik en de verbijstering bekomen waren.

Toen stonden we op, klommen de hoge dijk op, posteerden ons bij de bushalte en riepen de bus aan, die ons naar huis zou voeren, de bus, die van het kanaal kwam, die leidde, telkens verder weg van het huisje, waar Vrouw Vroeg-in-de-Wei iedere Vrijdag visch bakte, laat het dan zijn voor allemaal. Niet steeds is de liefde bestendig van duur.

ONZE TUIENEN

Bloembollen in de kamer. Het kan nu geen kwaad meer om bolgewassen, van welke men zeker is dat de bloemknop boven de bol is, in het licht te brengen. Zoals we reeds eerder mededeelden, is dit zeer gemakkelijk te constatareeren, wanneer men de neus van de bol met duim en vinger betast. Voelt men boven de bol nog geen verdikking, dan nog wat wachten met in 't licht brengen. Bolgewassen, welke heel vroeg buiten bloeien, zoals *Crocus*, *Galanthus* e.a. moeten heel langzaam in locci gebracht worden en vooral niet in een warm vertrek.

Poinsettia's. Deze zijn nu uitgebloeid en verlangen een rusttijd. De potten worden in de kas onder het tablet gezet en krijgen voorloopig geen water.

Stekken. Zij, die in het bezit zijn van een warm kasje, kunnen reeds vroegtijdig beginnen met het stekken van verschillende perkplanten. Het meeste succes heeft men, wanneer men op de warmste plaats van de kas een kweekbakje heeft of maakt. Met enkele planten en wat glas is een dergelijk bakje gemakkelijk zelf te maken. Het wordt gevuld met fijn gezeefde bladaarde, vermengd met scherp zand. Over de oppervlakte brengen we een dun laagje zuiver zand, dit is voor het groen worden en korsten van de aarde. *Salvia*, *Heliotrop*, *Coleus* e.a. kunnen hierin met succes gestekt worden. Door het z.g. dubbele glas blijft een eenigszins vochtige atmosfeer heerschen, waardoor de stekken vlug wortelen. Bij zonnig weer wat schermen en 's morgens zoo noodig sproeien. Behalve perkplanten kunnen we in het bakje diverse potplanten stekken als: *Croton*, *Cordyline*, *Bougardia*, *Ficus* e.a.

Planten schoonmaken. Wanneer we buiten door de weersomstandigheden geen bezigheden kunnen verrichten, dan besteden we onze tijd nuttig door de verschillende kasplanten schoon te maken. *Palmen* en dergelijke planten worden met een spons met zeepwater of een of ander insectenbestrijdingsmiddel gewassen. Ook de potten worden flink afgeborst. Vervolgens wordt alle glas en houtwerk terdege schoongemaakt, zoodat door het glas zooveel mogelijk licht kan binnenkomen. De tabletten, welke gevuld zijn met tuifmof of iets dergelijks, worden loggemaakt en de mof goed door elkaar gewerkt. Muurtjes enz. worden met een stevige boender afgewassen, waarna in de kas weer een lekkere frissche lucht heerscht. W. D.

ONTVANGEN GESCHRIFTEN

N. V. Tuinbouw-Inrichting Enchantress v.a. H. Carle te Haarlem. Prijscourant voor voorjaar 1935 in groot formaat, rijk geillustreerd en keurig uitgevoerd. Het begin wordt gevormd door nieuwigheden op het gebied van zaadgewassen, speciaal van bloemen. Hierop komen met zorg gekozen eenjarige bloemgewassen aan de beurt. Een belangrijk onderdeel vormen de Lathyrus, waarin deze firma specialiste is en waarbij het nieuwste en beste te vinden is. Ook Chabaud-Anjers in de meest gewenschte soorten. Zeventien pagina's worden in beslag genomen met de aanbieding van *Dahlia's*. Negentien uitgezochte nieuwigheden voor 1935 en verder 104 Amerikaanse grootbl. *Dahlia's*; 102 Decoratieve-, 12 Pioenbl.; 66-semi-cactus-; 29 cactus-; 28 pompon-; 5 *Zinnia* en Anemoonbl.; 15 Kraag-; 5 botanische- en 27 perk *Dahlia's*, in totaal 393 soorten. Met een groote collectie nieuwe en standaard *Gladiolen*, uitvoerige lijst van bol- en knolgewassen, waarbij een uitgebreide aanbieding z.g. gekleurde *Freesia's*, mengsels graszaden en Vaste- en Rotsplanten wordt deze belangrijke catalogus besloten.

N. V. firma A. Zwanen Jr. Zaadteelt en Zaadhandel; Eukhuizen. Een omslag in koperdiepdruk omsluit de lijvige prijscourant. Allereerst een korte mededeeling over de door de firma uitgegeven

boekjes, een aanbieding van de beste bloemzaden van de laatste jaren en dito van groenten. Hierop volgt de collectie groentezaden, bij elk gewas een duidelijke beschrijving. Nog uitvoeriger is de afdeling bloemzaden, waarbij met bijzondere nauwkeurigheid de voor elk doel gewenschte verscheidenheid opgenomen en beschreven is. Men tref in afzonderlijke rubrieken: Zaden van Eenjarige Zomerbloemen, van Siergrassen, van tweejarige- en overblijvende planten, van pot- en kasplanten, van Cactussen en Vetplanten. Tusschen de verschillende rubrieken tuinbenodigdheden. Voorjaars-bloembollen in ruime keuze gaan een uitgebreide collectie Vaste- en Rotsplanten vooraf. Gereedschappen en Bestrijdingsmiddelen voor elk doel. De geheele catalogus bestaat uit 56 blz. en is bijzonder rijk geillustreerd. D.

N.V. van Tubergen, Kweekkerij Zwanenburg, Haarlem. Prijscourant voor voorjaar 1935. 128 blz. zijn gevuld met zaden, planten, bloembollen en knollen van zeer uiteenlopende verscheidenheid. Het nieuwste en beste naast het oude beproefde is ook nu weer het doel geweest, dat bij het samenstellen van de catalogus voorzat. De omslag in koperdiepdruk geeft op de frontpagina een fraaie tak van *Amaranthus caudatus gibbosus* (Kattestaart) te zien, terwijl op de achterkant de *Phlox paniculata* of Herfststerling het bewijs levert van de bijzonder goede fotograferkunst van den heer Th. M. Hoog.

De inhoud van het boekdeel begint met de groentezaden, eerst eenige extra geselecteerde rassen, dan de groote voorraad van beproefde soorten met duidelijke beschrijving! Gras-, Klaver- en Landbouwzaden vormen een belangrijk onderdeel. Onder de nieuwe zaadbloemen voor 1935 vinden we dit jaar niet minder dan 14 verscheidenheden. De aanbieding van bloemzaden van de eenjarige planten, rotsplanten of z.g. alpinen, tweejarige planten, planten voor potcultuur, cacteen en veplanten, klim- en hangplanten, stroobloemen en siergrassen beslaat liefst 60 groote pagina's. Dan komen de bloembollen en vaste planten en ten slotte nog kunstmesstoffen.

De geheele catalogus is rijk geillustreerd met scherpe afbeeldingen, welke het karakter van de plant duidelijk weergeven, zoodat het bladeren door de rijke inhoud een waar genot is. D.

Hans de Torenkraai, door H. E. Kuyman, met plaatjes van C. Rol, J. Voerman Jr. en H. Rol. Dit is het nieuwe Verkade's album. Verkade's fabrieken N.V. heeft al heel wat prachtige albums uitgegeven, doch een grotere eenheid in tekst en plaatjes is nog niet gebracht. H. E. Kuyman schreef een verhaal waarin een torenkraai de held is en hij deed dit op een zoo voortreffelijke wijze, dat de meest dorre ziel bij het lezen wel liefde voor vogels in de natuur moet krijgen. Want onmerkbaar wordt het leven van Hans samengeweven met dat van andere vogels, dieren, bloemen en insecten, een verhaal waar meer spanning in zit dan in menige roman. Ook de plaatjes zijn voortreffelijk, fijn van kleur, van een innige natuurgetrouwheid. Oud en jong zullen met genoegen dit fraaie album lezen en bekijken.

Indies U onze

Parelgrijsze Flagstone

(zie onze vorige reclame in de tijdschriften)

te Groesboek gaat bezichtigen, ziet U in den tuin van het landhuisje boek Zevenheuvelen- en Paoramasweg ook onze ARTISTIC-FLAGSTONE toegepast (zie ook onze reclame in volgend nummer)

VAN STOKKUM - ROTTERDAM - TEL. 54500